

בית המשפט

ה"ע 804/08	בית הדין להגבלים עסקיים	
	בבית המשפט המחוזי בירושלים	
19/01/2009	לפני: כבוד השופטת מרים מזרחי	

- בעניין: 1. תאגיד איסוף מיכלי משקה בע"מ
 2. החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ
 3. טמפו משקאות בע"מ
 4. יפאורה-תבורי בע"מ
 כולם ע"י ב"כ עורכי הדין רונן גזית, רוטנברג ושות'

המבקשות

נ ג ד

הממונה על הגבלים עסקיים
 ע"י ב"כ עוה"ד מרשות ההגבלים העסקיים

המשיבה

אדם טבע ודין – אגודה ישראלית להגנת הסביבה
 ע"י ב"כ עוה"ד צ. איסר-איציק ואו מתן גרפינקל ואו אח'
הגישה התנגדות
 מבקשת להצטרף

-

ה ח ל ט ה

1. לפני בקשה להצטרף להליך, שבאה כבקשה חלופית במסמך התנגדות לאישור ההסדר (להלן: בקשת אט"ד), ומנגד בקשת מבקשות אישור ההסדר למחוק את ההתנגדות ולדחות את בקשת ההצטרפות. כן עומדת לפני בקשת מבקשות האישור (להלן: המבקשות), למחוק על הסף את עמדת הממונה.

בתיק העיקרי עותרות המבקשות לאשר הסדר כובל (להלן: בקשת האישור) לפי סעיף 7 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988 (להלן: "החוק"). בקשת האישור נועדה להביא להמשך פעילות תאגיד איסוף מיכלי משקה בע"מ, כתאגיד מיחזור לפי סעיף 8א לחוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999.

ההסדר אושר כבר פעמיים בעבר בבית הדין להגבלים עסקיים. לראשונה ביום 5.11.01 לתקופה של 3 שנים ובשנייה ביום 13.9.05 לתקופה של 3 שנים. הבקשה האחרונה היא, אפוא, השלישית.

2. אדם טבע ודין (להלן: אט"ד) הינה עמותה שמטרתה המרכזית הינה קידום השמירה על הסביבה במישור המשפטי, החינוכי והציבורי. אט"ד הוכרה כבעלת מעמד לייצוג הציבור בהליכים משפטיים בתחום השמירה על איכות הסביבה במספר חוקים כגון: חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד – 1984, החוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב – 1992 ועוד. וכן הוכרה כעותרת ציבורית במספר רב של תיקים.

3. בבקשת אט"ד נטען, כי במידה ובית הדין לא יקבל את ההתנגדות שהגישה, מבקשת היא להצטרף כצד להליך בהתאם לסעיף 27 לתקנות ההגבלים העסקיים (סדרי דין בבית הדין ובערעור), התשמ"ט–1988 (להלן: "התקנות").

4. בהליך האישור האחרון (ה"ע 508/04 תאגיד איסוף מיכלי משקה נ' הממונה, תקדין), השתתפה אט"ד כצד להליך מכח בקשתה להצטרף להליך, שנתמכה הן על-ידי המבקשות והן על-ידי הממונה, אף כי אט"ד צידדה באישור ההסדר, בניגוד לעמדת הממונה. כיום מתנגדת אט"ד לאישור ההסדר בשלישית לאחר שלטענתה חלו התפתחויות משמעותיות בתחום הפסולת ואיסוף בקבוקי המשקה בישראל, המהוות שינוי נסיבות משמעותי.

5. המבקשות והממונה טוענות, כי אין להכיר באט"ד כמי שזכאית להגיש התנגדות לפי סעיף 8(ב) לחוק. מנגד טוענת אט"ד, כי פעילותה לקידום חוק הפיקדון שבמרכזו תיק זה, וחלקה בניסוח חוק זה, הקנו לה ידע ומומחיות בהיבטים עובדתיים, ציבוריים ומשפטיים, בכל הנוגע לחוק ולאופן יישומו, ולכן, מן הראוי שתיטול חלק בהליך, אם כמתנגדת ואם כצד להליך.

6. לשיטת אט"ד, ראוי לפרש את סעיף 8 (ב) לחוק כסעיף המאפשר לה להגיש התנגדות לבקשת המבקשות לאישור הסדר כובל. סעיף זה מאפשר לכל אדם, איגוד עסקי או ארגון צרכנים הרואים עצמם נפגעים מבקשה לאישור הסדר להגיש את התנגדותם. אט"ד מטעימה, כי אף שהינה עמותה אשר אינה נכללת בין הגופים המנויים במפורש בסעיף כזכאית להתנגד, פרשנות תכליתית של הסעיף תכלול גם עמותה כמוה, כנפגעת מתאימה. אט"ד מוסיפה, כי התנגדותה מועלית כמייצגת הציבור, בדיוק באותו אופן בו היה פועל ארגון צרכני אחר.

7. מקובלת עלי עמדת המבקשות והממונה, הטוענות כי אין להכיר באט"ד כמי שזכאית להגיש התנגדות לפי סעיף 8(ב) לחוק.

אני סבורה כי אין מקום להרחיב את פרשנות סעיף 8 באופן שיכלול גופים אשר אינם נכנסים לגדרו על-פי משמעותו הפשוטה והטבעית. פרשנות שתכלול בגדרו של סעיף זה כל גוף ציבורי תגרום להרחבה אשר עלולה להביא בכל בקשה לאישור הסדר גופים ציבוריים רבים אל פתחו של בית הדין, דבר אשר יאריך את הדיון ועלול לפגוע ביעילותו. מקומם של אלו שאין בידם להיות מתנגדים לבקש להצטרף להליך על-פי תקנה 27, וזאת משניתנת רשות בית הדין.

8. קביעה זו מובילה לדיון בבקשתה החלופית של אט"ד, הנסמכת על תקנה 27.

המבקשות טוענות, כי בקשת הצירוף של אט"ד אינה עומדת בתנאים שנקבעו לכך בפסיקה, ולכן גם דין בקשתה זו להידחות. בית הדין קבע בעבר כי כדי שגורם יצורף להליך אין די בכך שיצביע על אינטרס ציבורי אותו הוא מייצג, מאחר שהממונה מתוקף תפקידה מייצגת את אותו אינטרס (ראו: ערר **די.בי.אס שירותי לווין בע"מ נ' תבל תשדורת בינלאומית לישראל בע"מ**, תקדין), אלא יש לבחון את התרומה המיוחדת של אותו גורם להליך. על-פי הפסיקה, התרומה הנדרשת היא תרומה מחדשת ובעלת משמעות לסוגיה המתבררת, על-ידי הבאת זווית ראייה שונה ביחס לנושא ההליך. עוד נקבע, כי גם כאשר התשובה לשאלות אלו חיובית, יש לשקול את צירופו של אותו גורם אל מול הפגיעה הצפויה ביעילות ההליך (ראה בש"א 110/05 **אל-על נ' הממונה**, תק-מח 2005(1), 5406), דהיינו, יש לאזן בין התועלת שתופק על ידי הצירוף לאינטרס של יעילות ההליך.

9. מקובלת עלי טענת הממונה וכן טענת אט"ד, כי כגוף המהווה ארגון שכל פעילותו מתרכז בנושא איכות הסביבה, יש בידו הוא לתרום תרומה מחדשת ובעלת משמעות להליך שבמרכזו עומדת שאלה הנוגעת לאיכות הסביבה, במיוחד לאור העובדה כי הממונה עצמה ציינה שאין היא מייצגת את עמדת אט"ד ואף אינה רואה לנכון לעשות כן (ראה סעיף 4 לתגובת הממונה לבקשה למחיקת התנגדות אט"ד). בנוסף, להערכתו, צירופה של אט"ד לא יפגע

ביעילות הדיון. במסקנה זו תומכת גם העובדה שבהליך האישור הקודם של הסדר זה התקבלה בקשת אט"ד להצטרף בשל תרומה חשובה לבירור ענייני איכות הסביבה וטובת הציבור, וזאת בהסכמת הממונה והמבקשות.

10. אין בידי לקבל טענות המבקשות, לפיהן דין טענות אט"ד להימחק על הסף, מאחר שיש בהן משום תקיפה של מדיניות השר והכנסת. אני סבורה כי עיון בטענות מלמד כי התקיפה מכוונת כנגד המבקשות וכנגד תאגיד האיסוף בכללן.

11. המבקשות אף טוענות, כי הממונה העלתה טענות מיותרות כנגד ההסדר, הנתקלות בכלל של "השתק פלוגתא" מכח הממצאים שנקבעו על-ידי בית הדין לגבי תרומת ההסדר לטובת הציבור, בעת שההסדר אושר בעבר. אני סבורה, כי קביעות בית הדין בכל הנוגע לטובת הציבור, הכרוכה בהסדר נכונות לגבי ההסדר בו הוא דן, ואין בהן כדי לחייב קביעות דומות מכח "השתק פלוגתא", כאשר ההסדר בא במועד שונה שוב לאישור. הערכות לגבי השלכות ההסדר על טובת הציבור נתונות לבחינה מחדש, גם אם אין שינוי נסיבות. יחד עם זאת, אין ספק שהשקפת בית הדין בתיק קודם יש לה משקל רב בעת שההסדר נבחן שוב.

גם אם טעיתי בגישתי זו, השאלה אם הנסיבות לא השתנו היא עניין לדיון בתיק לגופו, ולא אמורה להיבחן על הסף.

לאור האמור, דין הטענות בנושא "השתק הפלוגתא", להידחות.

12. לאור האמור לעיל, התנגדותה של אט"ד תמחק, אך היא תצורף כצד להליך. כתב ההתנגדות ייראה כמסמך ההצטרפות. אין צו להוצאות.

ניתנה היום כ"ג בטבת, תשס"ט (19 בינואר 2009) בהעדר הצדדים.
המזכירות תמציא העתקים לב"כ הצדדים.

מרים מזרחי, שופטת